

УДК 378-044.247(477:4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол №4 від 19 жовтня 2016 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології (Україна - Франція)

Редакційна колегія випуску:

Кремень В.Г., Савченко О.Я., Маноха І.П., Ляшенко О.І., Коцур В.П.,
Рик С.М., Вашуленко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені
Григорія Сковороди" - Вип. 37-1, Том VI (74): Тематичний випуск "Вища освіта України у
контексті інтеграції до європейського освітнього простору". - К.: Гнозис, 2017. -598 с.

The **Journal of Humanities** SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Vol.
37-1, Volume VI (74): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration
into the European educational space." - K.: Gnosis, 2017. - 598 p.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №16427-4899р від 20.01.2010 року.
Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з педагогічних та
філософських наук наказом МОН України від 07.10.2016 № 1222.
Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з психологічних наук
наказом МОН України від 11.07.2016 № 820.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені
актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору.
Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері, вищої освіти, вимоги Болонського
процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти,
стандарты європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою
України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби
розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління
якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту,
а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах.
Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських
проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-54-B
ISSN 2308-5126

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2017 р.
©Східно-Європейський Інститут Психології, 2017 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг, 2017 р.
© Видавництво "Гнозис", 2017 р.

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF INTEGRATION TO EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE

BBK 74.53

G94

THE JOURNAL OF HUMANITIES of the SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda»: collection of scientific works. - Pereyaslav-Khmelnytskyi, 2016.

Ed. 37. - 508 p.

Collection of scientific works was founded in 2000.

Founders:

Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda

State registration certificate KB №16427-4899p from April 20.01.2010.

The collection was approved by resolution of the presidium of HAC of Ukraine

in pedagogical and philosophic sciences from 07.10.2016 № 1222,

psychological sciences from 11.07.2016 № 820.

CHIEF EDITOR:

KOTSUR V. P., Doctor of History, Professor, Member of the NAPS of Ukraine.

EDITORIAL BOARD:

PEDAGOGY: **ANDERSONE R.**, Doctor of Pedagogy, Professor (Latvia); **VASHULENKO M. S.**, Doctor of Pedagogy, Professor, Member of the NAPS of Ukraine; **VOLKOV L. V.**, Doctor of Pedagogy, Professor; **GRECIANOVA H.**, Ph.D., Professor of Pedagogy (Slovakia); **GROENWALD M.**, Dr. habil., Professor (Poland); **DOBROSKOK I. I.**, Doctor of Pedagogy, Professor; **RYK S. M.**, Ph.D., Associate Professor (Deputy Editor); **TOKMAN H. L.**, Doctor of Pedagogy, Professor; **CHERENKO G. M.**, Ph.D., Associate Professor (Executive Secretary); **S HAP RAN O. I.**, Doctor of Pedagogy, Professor.

PSYCHOLOGY: **BULAKH I. S.**, Doctor of Psychology, Professor; **KORNYAKA O. M.**, Doctor of Psychology, Professor; **KALIMKOVA L. O.**, Doctor of Psychology, Professor; **KUZVENKO V. U.**, Doctor of Psychology, Professor; **MANOKHAL P.**, Doctor of Psychology, Professor; **MIRSKI A.**, Dr., PhD in Psychology (Poland); **RYK S. M.**, PhD, associate professor (Deputy Editor); **TATENKO V. A.**, Doctor of Psychology, Professor, Associate Member of the NAPS of Ukraine; **TKACHUK T. A.**, Doctor of Psychology, Professor.

PHILOSOPHY: **ANDRUSCHENKO V. P.**, Doctor of Philosophy, Professor, Member of the NAPS of Ukraine, Member of the National Academy of Sciences of Ukraine; **BAZALUK O. O.**, Doctor of Philosophy, Associate Professor; **KINTSANS V. P.**, Doctor of Philosophy, Professor (Latvia); **KONVERSKIY A. E.**, Doctor of Philosophy, Professor, Member of the National Academy of Sciences of Ukraine; **RYK S. M.**, PhD, Associate Professor (Deputy Editor); **STADNYK M. M.**, Doctor of Philosophy, Professor; **STOHNY I. P.**, Doctor of Philosophy, Professor; **KHARCHENKO L. M.**, PhD, Associate Professor (Executive Secretary); **KHARKOVSHCHENKO Y. A.**, Doctor of Philosophy, Professor.

REVEAER&KODLYUK YP., Doctor of Pedagogy, Professor; **MARUSYNETS M.M.**, Doctor of Pedagogy, Professor; **ZASEKINA L. V.**, Doctor of Psychology, Professor; **LOZOVA O. N1.**, Doctor of Psychology, Professor; **MARCHUK N. H.**, Doctor of Philosophy, Professor; **SAMCHUK Z. F.**, Doctor of Philosophy, Professor.

Recommended by the Academis Council of the SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda» (proceedings № 4 від 19 жовтня 2016 р.)

Authors are responsible for the content, author's position, accuracy of facts and quotes set out in the article.

ISBN 978-617-7009-28-2

ISSN 2308-5126

PEREYASLAV-KHMEЛNYTSKYI SPU
NAMED AFTER HRYHORIY SKOVORODA, 2016.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИПУСК

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Вип. 37-1, Том VI (74), 2017 р.

Тематичні рубрики випуску:

Болонський процес і перспективи розвитку вищої освіти в Україні, Європі та світі

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні засоби реалізації в Україні, Європі та світі

Філософія та психологія освіти

Новітні засоби навчання: проблеми впровадження та стандартизації

Послідовність загальної середньої та вищої освіти як європейський стандарт

Психолого-педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні

Освіта. Культура. Глобалізація: виклики сьогодення

Інтеграційний потенціал сучасної освіти:

геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

Сучасна освіта як контраверсійний феномен: суперечності та інноватика

ОВСЯНКИНА Л.А.

кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії,
Київський університет
імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розглядається специфіка еволюційних перетворень у сфері якості національної освіти, спрямованих на забезпечення підвищення теоретичного та практичного рівня підготовки сучасних конкурентоспроможних фахівців. У статті акцентується увага на основних умовах забезпечення якості в освіті: високий рівень кваліфікації викладацького складу; мотивація всіх учасників брати участь у поліпшенні якості освіти; прозорість інформації на всіх рівнях системи вищої освіти; достатня кількість ресурсів і їх справедливий розподіл на основі досягнутої якості; гнучкість освітнього контенту; мобільність професорсько-викладацького складу та студентів; академічна свобода, самостійність і незалежність. Доведено, що система сучасної національної вищої освіти має бути спрямована на: формування системи цінностей, що сприятимуть культурі забезпечення якості в освіті; заохочення потреби в накопиченні знань як на рівні країни, так і на особистому в умовах широких можливостей особистісного вибору та відповідальності; стимулювання потреби у "споживанні" знань, вираженої в підвищенні попиту на інтелект; залучення інвестицій в систему освіти.

Ключові слова: якість сучасної освіти, особистість, система цінностей, мотивація, культура.

Рассматривается специфика эволюционных преобразований в области качества национального образования, направленных на обеспечение повышения теоретического и практического уровня подготовки современных конкурентоспособных специалистов.

В статье акцентируется внимание на основных условиях обеспечения качества в образовании: высокий уровень квалификации преподавательского состава; мотивация всех участников улучшать качество образования; прозрачность информации на всех уровнях системы высшего образования; достаточное количество ресурсов и их справедливое распределение на основе достигнутого качества; гибкость образовательного контента; мобильность профессорско-преподавательского состава и студентов; академическая свобода, самостоятельность и независимость. Доказано, что система современного национального высшего образования должна быть направлена на: формирование системы ценностей, влияющих на культуру качества в образовании; поощрение потребности в накоплении знаний как на уровне страны, так и на личном уровне в условиях широких возможностей выбора и ответственности; стимулирование потребности в "потреблении" знаний, выраженной в повышении спроса на интеллект; поощрение инвестиций в систему образования. Ключевые слова: качество современного образования, личность, система ценностей, мотивация, культура.

We consider the specifics of evolutionary transformation in the quality of national education, to ensure the increase of the theoretical and practical level of training of modern competitive specialists. The article focuses on the basic conditions of quality assurance in education: a high level of qualification of teaching staff; the motivation of all participants to improve the quality of education; transparency of information at all levels of higher education; sufficient resources and their equitable distribution based on the achieved quality; flexibility of educational content; mobility of teaching staff and students; academic freedom, autonomy and independence. It is proved that the system of the modern nation of higher education should be aimed at: creation of a system of values that affect the quality culture in education; promoting the need for accumulation of knowledge as at the country level and on a personal level in a wide choice and responsibility; stimulating demand for "consumption" of knowledge expressed in the increasing demand for intelligence; promotion of investment in the education system.

Key words: quality of modern education, personality, values, motivation, culture.

Вступ. Освіта - важливий соціальний інститут, що завжди чітко відображає сучасний стан розвитку суспільства, перехід від одного його стану до іншого. Вона акумулює усі світові тенденції і новації сучасної науки та промисловості. Нині - це перехід від індустріального суспільства ХХ ст. до постіндустріального або інформаційного суспільства ХХІ ст. Як дієвий механізм входження молодого людини у певний культурний простір, освіта постійно висуває нові вимоги щодо якісної професійної підготовки майбутніх спеціалістів та їхнього загального інтелектуального розвитку.

Стрімкий динамізм світових соціокультурних процесів сьогодні вимагає від особистості здатності до творчої праці та мобільності, формування високої гуманістичної культури та вміння протидіяти негативним соціокультурним впливам і бездуховності. Саме тому ми частіше починаємо спостерігати залежність загального розвитку окремих країн від рівня та якості освіти, культури і кваліфікації їхніх громадян.

Україні ХХІ століття потрібні компетентні, сильні, грамотні люди, здатні витримувати конкуренцію. Адже в світі різко посилюється значимість таких цінностей, як професіоналізм, професійна самореалізація, прагнення до сумлінної праці, виконання професійного обов'язку. Нашій державі в цілому необхідний перехід від економічної культури, характерної для адміністративної системи, до ринкової економічної культури. Для здійснення такого переходу потрібно рухатися у двох напрямках: поступово збагачувати економічні відносини й одночасно закладати нову економічну культуру. Освіта у цьому процесі є важливою системною складовою.

Проблема формування якісного освітнього простору нового типу, що адекватно реагує на глобальні зміни у соціумі і готує конкурентоспроможного фахівця є універсальною в усьому світі. Якою саме має бути якісна професійна підготовка фахівців, щоб забезпечити їм можливість реалізувати свій особистий і професійний потенціал, одночасно задовольняючи потреби суспільства? Ця серйозна тема є предметом вивчення як філософів, соціологів, політологів, культурологів, так і психологів, педагогів та представників інших галузей науки.

Упродовж останніх років активно розробляється ідея створення методології і теорії розвитку української освіти як цілісної неперервної системи. Відомі українські вчені та педагоги - Н.П. Бібік, І.Д. Бех, В.І. Бондар, І.А. Зязюн, Н.Г. Ничкало, О.Я. Савченко, - виступають за збереження минулого і одночасне його осучаснення у відповідності з світовим досвідом. Загальна ідеологія реформи системи освіти спрямована на підвищення її ефективності та конкурентоздатності. Сучасними дослідниками обґрунтовано також ідеї людиноцентризму в освіті як провідного чинника соціального прогресу та трансформації відповідно до нових ціннісних вимірів у відборі змісту, **мету**

лік розумінні якості освіти (В.П. Андрущенко [1], Г.О. Балл [2], В.Г. Кремень Г4 і' В.С. Путай [5], М.І. Михальченко [6]). Отже, проблема якості професійної підготовки випускників розглядається як одна з найактуальніших серед комплексу сучасних викликів, що постають перед освітою ХХІ століття.

Ще не вивченими залишаються безліч аспектів цієї проблеми, а саме: розробка національної концепції забезпечення якості освіти; ціннісний аспект мотивації щодо підвищення якості освіти; формування культури забезпечення якості освіти; шляхи забезпечення системного зв'язку із навчальними закладами (виконавцями) та суспільством і роботодавцями (замовниками).

Мета статті: системне усвідомлення еволюційних перетворень у сфері якості національної освіти, спрямованих на забезпечення підвищення теоретичного та практичного рівня підготовки сучасних конкурентоспроможних фахівців.

Виклад основного матеріалу. У третьому тисячолітті закономірно виникає необхідність реформування освітньої системи та зміни акцентів у практиці сучасного навчання, глобалізація освіти та студентська мобільність стимулюють процес підвищення якості національної освіти. Якість освіти - важливе системне поняття, яке характеризує основні складові процесу надання освітніх послуг, що відносяться до їх здатності задовольняти встановлені в даний час і передбачувані потреби відповідного ринку праці. Як відомо, актуальними напрямками діяльності у сфері вищої освіти і науки України визначені європейський рівень якості та доступності освіти, її духовна зорієнтованість, демократизація, соціальне благополуччя науковців і педагогів розвитку суспільства на основі нових знань. Вони багато в чому співзвучні з цілями та завданнями Болонського процесу, який визначає діяльність європейських країн, спрямовану на створення в Європі сумісних та більш ефективних національних систем вищої освіти. При цьому йдеться не про їх уніфікацію, а про гармонізацію, перехід до нової філософії освітньої діяльності, яка передбачає нові засади організації навчального процесу, нові освітні технології, новий тип взаємовідносин між викладачем і студентом, прозорість навчального процесу тощо. Практичним кроком розвитку освітньої діяльності за цим напрямком є запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, перший етап якого передбачає модульний принцип структурування навчального матеріалу та рейтингову систему оцінювання набутих студентами знань, умінь та компетенцій за багатобальною системою. Так, у працях І.С. каленюк, О.В. Кукліна [9], О.М. Пехоти [8], С.О. Сисоєвої [7], Н.О. Ткачової і *Щ* та інших підкреслюється, що роль нових технологій у педагогічній практиці розглядається як процес інтелектуального, творчого, морального розвитку у майбутніх фахівців, тобто саме розвиток є основою педагогічного процесу "євд емною частиною навчання.

Сьогодні конкурентоспроможним при працевлаштуванні може вважатися фахівець, який відповідає, як мінімум таким критеріям: високий професіоналізм, володіння сучасними методами та технологіями конструювання, моделювання та отримання інноваційних рішень, вміння працювати у світовому інформаційному просторі, вільне володіння однією або кількома іноземними мовами, обізнаність з основними вимогами організації трудових взаємовідносин і методами конфліктології, ініціативність, комунікабельність, готовність до самостійної, високоякісної, результативної праці, здатність генерувати нестандартні рішення, а також вміння визначати пріоритети.

Стратегічними завданнями сучасних закладів вищої освіти у цьому контексті є: вихід на позиції лідерства в світовій освітньо-професійній сфері підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів та ступенів; формування власного іміджу та підвищення престижу вищого навчального закладу як гаранта якості та надійності освітньої та наукової діяльності; інтеграція зі світовим освітнім та науково-технічним співтовариством з дбайливим збереженням власних досягнень і напрацьованих традицій; забезпечення випереджаючого задоволення вимог та очікувань замовників; забезпечення ефективної реалізації принципів соціального менеджменту для студентів та викладачів [3, с. 4].

Фундаментом сучасного навчально-виховного процесу є організація гуманного педагогічного спілкування, толерантних взаємовідносин зі студентами. Вища школа прагне до виховання установок особистості на самоосвіту, самовиховання, творче ставлення до діяльності та майбутньої професії, розвиває критичність мислення, гуманістичне начало в людині. У змісті освіти пріоритетну роль покликані відіграти світоглядні проблеми, методологія пізнавальної діяльності, структури творчої розумової діяльності та емоційного ставлення, спрямоване на проєктовану систему цінностей. Таким чином, випускник вищої школи має оволодіти не просто сумою знань, умінь і навичок, але й базовою культурою, основу якої становлять духовні цінності, цивілізації.

Національна система освіти – це складне багатогранне цілісне явище, що складається з рівнозначних за своїм значенням підсистем. Освіта у соціальному організмі країни входить в підсистему його зворотного зв'язку, а генеральна функція зводиться до інтелектуального розвитку людини як джерела рушійної сили соціуму. Освіта виходить на людину та протистоїть суспільству з його підсистемою зворотного зв'язку: наукою та ринком. Наука як сутність освіти, є творчий процес і результат творчої діяльності людського духу. Воно об'єднує минуле, сучасне та майбутнє всього людства. У всіх сферах економічного, політичного, адміністративного життя поступово створюється запорука інтелекту, що виявляється у цінуванні професіоналізму та компетентності

Актуальною проблемою у цьому контексті є створення у сучасному закладі вищої освіти сприятливих умов для саморозвитку особистості, майбутнього спеціаліста. Його, як представника певної культури характеризує не тільки специфічний набір знань та умінь, але й певний світогляд, життєві установки, цінності, особливості професійної поведінки тощо. Педагогіка співробітництва, в основу якої закладені ідеї рівності, партнерства і взаємної поваги один до одного, стає філософією сучасного викладача, який має з повагою приймати молоду людину такою, якою вона є, без прямих оцінок і настанов. Тільки у цьому разі між ними буде зберігатися ефективний контакт як між двома рівноправними суб'єктами освітнього процесу. Через вдосконалення зворотного зв'язку «викладач-студент» шляхом діалогу необхідно вирівнювати особистісні позиції вчителя та учня і досягати психологічної сумісності. Проте, це не означає, що викладач має займати пасивну позицію щодо вибору принципових рішень учня. Його головне завдання – розкрити перед студентом широке поле виборів, яке дуже часто не відкривається ним самостійно через обмеженість його життєвого досвіду, браку знань і неопанованість усього багатства культури.

Сучасний викладач не може механічно передавати студенту необхідні знання та професійні вміння. Він має бути активним суб'єктом навчального процесу і виявляти управлінські вміння та якості, знати психологію, економіку, інформаційні технології тощо. Для ефективного залучення молоді до певної професійної культури необхідно: діагностувати, тобто вивчати, досліджувати не тільки власну діяльність, але й діяльність студентів; аналізувати соціальні явища та факти; ставити мету діяльності; прогнозувати та планувати цю діяльність згідно з цілями; організовувати досягнення мети за планом; контролювати виконання мети. Для нього є важливими вміння аналізувати і рефлексувати результати не тільки власної діяльності, але й інших людей; адаптувати і моделювати їх щодо конкретних обставин; експериментувати і вводити нові технології у свою педагогічну діяльність.

Основними умовами забезпечення якості в освіті ми вважаємо такі: високий рівень кваліфікації викладацького складу; мотивація всіх учасників брати участь у поліпшенні якості освіти; прозорість інформації на всіх рівнях системи вищої освіти; достатня кількість ресурсів і їх справедливий розподіл на основі досягнутої якості; гнучкість освітнього контенту; мобільність професорсько-викладацького складу та студентів; академічна свобода, самостійність і незалежність.

У сучасній освіті використовують сучасні технології навчання: проблемне навчання, комп'ютеризоване навчання, дистанційне навчання, електронне навчання, навчання на основі пошукової діяльності, моделювання ситуацій, рольові ігри тощо.

Завдяки їх активному впровадженню у студентів формується аналітичне мислення, індивідуально-творчий стиль майбутньої діяльності, активна життєва позиція, потреба в самоосвіті і саморозвитку, а також збагачується конструктивний досвід. Особливої уваги при цьому набуває самостійна робота студента, адже розвиток і освіта не можуть бути надані людині у готовому вигляді. Без якісної самоосвіти, власної діяльності і власної напруги це неможливо.

Шляхом залучення студентів до науково-дослідної діяльності, основною метою якої є продукування нових знань, викладач, використовуючи індивідуальний підхід може вдало виявляти здібності, нахили і таланти молодих людей і будувати реальний індивідуальний навчальний процес. У подальшому продуктивна наукова діяльність сприяє системності знань і чіткості мислення, що виявляються у здатності особистості самостійно відновлювати бракуючі ланки у системі знань за допомогою логічних міркувань.

Висновки. Отже, аналіз наведеного матеріалу приводить до висновку про те, що система сучасної національної вищої освіти має бути спрямована на: формування системи цінностей, що сприятимуть культурі забезпечення якості в освіті; заохочення потреби в накопиченні знань як на рівні країни, так і на особистому в умовах широких можливостей особистісного вибору та відповідальності: стимулювання потреби у "споживанні" знань, вираженої в підвищенні попиту на інтелект; залучення інвестицій в систему освіти. Цінність професійної майстерності, орієнтація на максимальні результати у своїй професії мають стати нормою поведінки сучасних працівників, спеціалістів, керівників.

Одним із магістральних шляхів подальшого підвищення якості підготовки майбутніх фахівців є впровадження в навчально-виховному процесі системи менеджменту якості. Разом із тим необхідно враховувати, що рівень кваліфікації випускника залежить не лише від забезпечення системи якості навчального процесу, а й від індивідуальних здібностей та особливостей студента, його прагнення до навчання.

Головний фактор, який має бути реалізований в рамках системи менеджменту якості - це чітка орієнтація на вимоги та побажання споживачів (замовників) послуг. Сучасний навчальний процес має бути побудований таким чином, щоб студентів надавалися максимальні знання, вміння, ціннісні установки та компетенції, зміст та рівень яких продиктовані вимогами сучасного потенційного роботодавця (замовника, фахівця).

Перспективними ідеями в цьому напрямі є: демократизація та варіативність освіти; відповідність освіти світовим стандартам та інтеграція до світового та наукового простору; підхід до особистості як до суб'єкта навчально-виховного процесу; пріоритет творчої діяльності перед репродуктивною!

принцип добровільності та діалогічності; принцип гармонійної організації освітнього середовища; активне стимулювання студентів до самоцінної освітньої діяльності, зміст і форми якої повинні надавати можливість самоосвіти, саморозвитку у ході оволодіння знаннями; можливість самостійно обирати продуктивні способи навчальної діяльності; стимулювання рефлексії, філософствування, пізнання самого себе, своєї діяльності тощо.

Подальших наукових розробок вимагає багатоплановість та складність завдань, пов'язаних із філософським аналізом вимог сучасного ринку праці та рівнем якості підготовки фахівців в Україні, вдосконаленням стратегії національної освіти як основи майбутнього суспільства.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко В.П. Філософія освіти в постболонському процесі // Вища освіта України. - № 1. - 2006. - С.5-6.
2. Балл Г.О. Сучасний гуманізм і освіта: Соціально-філософські та психолого-педагогічні аспекти. - Рівне: "Ліста-М". - 2003. - 128 с.
3. Волков О.І., Віткін Л.М., Хімичева Г.І., Зенкін А.С. Системи якості вищих навчальних закладів. Теорія і практика. - К.: Вища школа, 2006. - 295 с.
4. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. - К.: Грамота, 2007. - 576 с.
5. Лутай В.С. Реформування вищої освіти на основі становлення філософсько-методологічної парадигми посткласичної науки. Рух на випередження // Вища освіта України. - № 2. - 2001. - С.33-43.
6. Михальченко М. І. Україна ХХІ століття: і знову пошук шляхів розвитку // Віче.-№1(106).-2001.-С. 3-15.
7. Педагогічні технології у неперервній освіті: Монографія / Сисоєва С.О., Алексюк М.А., Воловик П.М., Кульчицька О.І. та ін. / За ред. С.О. Сисоєвої -К.: Віпол, 2001.-502 с.
8. Пехота О.М. Особистісно-орієнтовані технології в підготовці вчителя // Неперервна професійна освіта: теорія і практика / За ред. І.А. Зязюна, Н.Г.Ничкало: У 2-х част. - К.: Вища школа, 2001. - 4.1. - С. 81-89.
- 9- Розвиток вищої освіти та економіка знань: монографія / І.С. Каленюк О.В, Куклін. - К.: Знання, 2012. - 343 с. ISN В 978-966-346-063-8
10. Н. О. Аксиологічний підхід до організації педагогічного процесу в пнпгпую освітньому навчальному закладі: Монографія. - Луганськ: «Університет» - Шевченка; Х.: Видавництво „Каравела”, 2006. - 300 с.

Transliteration of References:

- Andrushhenko V.P. Filosofiya osvity v postbolons'komu procesi // Vyshha osvita Jkrayiny. - № 1. - 2006. - S.5-6.

2. Ball H.O. Suchasnyj humanizm i osvita: Social»no-filosofs»ki ta psyxolofo. pedahohichni aspekty. - Rivne: "Lista-M". - 2003. - 128 s.
3. Volkov O.I., Vitkin L.M., Ximicheva H.I., Zenkin A.S. Systemy yakosti vyshhly navchal»nyx zakladiv. Teoriya i praktyka. - K.: Vyshha shkola, 2006. - 2951
4. Kremen» V.H. Filosofiya nacional»noyi ideyi. Lyudyna. Osvita. Socium. -Щ Hramota, 2007. - 576 s.
5. Lutaj V.S. Reformuvannya vyshhoy osvity na osnovi stanovlennya filosof s»fo metodolohichnoyi paradyhmy postklasychnoy nauky. Rux na vyperedzhenn; // Vyshha osvita Ukrayiny. - № 2. - 2001. - S.33-43.
6. Myxal»chenko M. I. Ukrayina XXI stolittya: i znovu poshuk shlyaxiv rozvytki // Viche. - №1 (106). - 2001. - S. 3-15.
7. Pedahohichni texnoiohiji u neperernij osviti: Monohrafiya / Sysoyeva S.QI Alekxyuk M.A., Volovyk P.M., Kul»chyc»ka O.I. ta in. / Za red. S.O. Sysoyevoyij -K.: Vipol, 2001.- 502 s.
8. Pyexota O.M. Osobystisno-oriyentovani texnoiohiji v pidhotovci vchytelya Neperervna profesijna osvita: teoriya i praktyka / Za red. IA. Zyazyuna. N.H.Nychkalo: U 2-x chast. - K.: Vyshha shkola, 2001. - Ch.1. - S. 81-89.
9. Rozvytok vyshhoy osvity ta ekonomika znan»: monohrafiya / I.S. Kalenyu! O.V. Kuklin. - K.: Znannya, 2012. - 343 s.
10. Tkachova N. O. Aksiolohichnyj pidxid do orhanizaciyi pedahohichnoy procesu v zahal»noosvitn»omu navchal»nomu zakyadi: Monohrafiya Luhans»k: LNU imeni T.H. Shevchenka; X.: Vydavnyctvo „Karavela" 2006. - 300 s.

Ovsiankina Liudmyla

Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor, Department of Philosophy, Borys Hrynchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

Philosophical problems of quality of modern higher education

Lovsiankina @ kubg.edu.ua

РУСИНА Н.Г.,

кандидат педагогічних наук,

викладач,

ВСП «Рівненський коледж НУБІП

України», м. Рівне, Україна

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА У ПІДГОТОВЦІ ІНЖЕНЕРІВ-ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Розкрито польський досвід підготовки інженерів-землевпорядників для сталого розвитку. Надана характеристика основним проблемам і проведено аналіз концептуальних положень вищої освіти фахівців просторової економіки. В статті з'ясовано положення сталого розвитку Польщі; визначено основні навички та компетенції, які набувають випускники галузі землеустрою; розглянуто інтердисциплінарний підхід у підготовці майбутніх інженерів; окреслено кроки з удосконалення підготовки студентів до землевпорядної діяльності.

Ключові слова: сталий розвиток, компетенції, інтердисциплінарність, просторове планування.

Раскрыто польский опыт подготовки инженеров-землеустроителей для устойчивого развития. Дана характеристика основным проблемам и проведен анализ концептуальных положений высшего образования специалистов пространственной экономики. В статье выяснены основы устойчивого развития Польши; определены основные навыки и компетенции, которые приобретают выпускники отрасли землеустройства; рассмотрено интердисциплинарный подход в подготовке будущих инженеров; обозначены шаги по совершенствованию подготовки студентов к землеустроительной деятельности.

Ключевые слова: устойчивое развитие, компетенции, интердисциплинарность, пространственное планирование.

Preparation of future surveying engineers is based on the principles of comprehensive economic and social development of regions,